

รายงานผลการวิจัย

ความพึงพอใจของนายจ้างบัณฑิตสาขาวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

*The contentment of graduate field employer Department
of visual communication design
Faculty of Fine and Applied Arts Khon Kaen university*

ผู้วิจัย นายจารุสิทธิ์ เครือจันทร์
(Charusit Krouchan)

คำสำคัญ สาขาวิชาออกแบบนิเทศศิลป์, ความพึงพอใจของนายจ้างบัณฑิต

Keyword Department of Visual communication Design, Contentment of graduate field employer

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างบัณฑิตสาขาวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ผลจากการศึกษาวิจัยพบว่าสถานภาพจากกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม เพศชายมีสัดส่วนแตกต่างจากเพศหญิง ค่อนข้างมาก จำนวนร้อยละ 81 และร้อยละ 19 วุฒิการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า มีสัดส่วนสูงกว่าระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 72 และร้อยละ 28 ส่วนประเภทของหน่วยงาน หน่วยงานภาคเอกชน มีสัดส่วนสูงกว่าหน่วยงานภาครัฐ คิดเป็นร้อยละ 79 และร้อยละ 19 และหน่วยงานอื่นๆ ร้อยละ 2

1. ด้านความรู้ความสามารถ ระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับความรู้ความสามารถ มีระดับความคิดเห็นในระดับมากอยู่ใน 3 ลำดับแรกคือ การแก้ไขปัญหา ($X=3.70$, $SD=0.25$) การทำงานร่วมกับผู้อื่น ($X=3.85$, $SD=0.23$) ทำงานอย่างเป็นระบบ ($X=3.66$, $SD=0.23$)

2. ด้านคุณธรรม จริยธรรม มีระดับความคิดเห็นในระดับมากอยู่ใน 3 ลำดับแรกคือ มีความซื่อสัตย์ ($X=4.21$, $SD=0.28$) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อนายจ้างและเพื่อนร่วมงาน ($X=3.98$, $SD=0.27$) สามารถสื่อสารความรู้ให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ($X=3.91$, $SD=0.22$) ส่วนระดับปานกลางได้แก่ ตรงต่อเวลา ($X=3.35$, $SD=0.12$)

3. ด้านบุคลิกภาพ มีระดับความคิดเห็นในระดับมาก อยู่ใน 3 ลำดับแรกคือ ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ดี ($X=3.87$, $SD=0.22$) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ($X=3.98$, $SD=0.23$) อ่อนน้อมถ่อมตน ($X=3.91$, $SD=0.21$) ส่วนระดับปานกลางได้แก่ แต่งกายสุภาพ ($X=3.21$, $SD=0.19$)

SD=0.19)

สรุปได้ว่า ระดับความพึงพอใจของนายจ้างบัณฑิต อยู่ในระดับมาก ส่วนที่ควรจะต้องปรับปรุงคือการแต่งกายสุภาพ และการตรงต่อเวลา

Abstract

The education researches this time have the objective for studies the contentment of graduate field employer Department of visual communication design Faculty of Fine and Applied Arts Khon kaen university for lead the data has that to come to develop and adjust the course correspond the requirement of the labor market from the education researches to meet that , the status from the sample person answer the questionnaire the male has different proportion from the female rather very 81 percentage amounts and 19 educational background percentages. person answer the questionnaire has educational level bachelor's degree background or be equal to there is tall proportion more than master's degree level or be equal to 72 percentages and 28 part kind percentages of an institute private sector institute there is tall proportion more than government sector institute 79 percentages and 19 percentages and other institute 2

1. side knowledge percentages are

ability contentment level about ability knowledge be high class level many opinions are in 3 primary are solve problem ($X=3.70$, $SD=0.25$) the work cooperates others ($X=3.85$, $SD=0.23$) work systematically ($X=3.66$, $SD=0.23$)

2. virtue side morality be high class the opinion in many level are in 3 primary there is the honesty ($X=4.21$, $SD=0.28$) there is human good relations an employer and the colleague ($X=3.98$, $SD=0.27$) can communicate the knowledge gives others can understand ($X=3.91$, $SD=0.22$) average part for moderation on time ($X=3.35$, $SD=0.12$)

3. personality side be high class the opinion in many levels be in 3 primary be adjust oneself suit others well ($X=3.87$, $SD=0.22$) think originate create ($X=3.98$, $SD=0.23$) submissive be modest ($X=3.91$, $SD=0.21$) average part for moderation dress gentle ($X=3.21$, $SD=0.19$)

Summarize that the contentment of graduate field employer stay in many levels the part will that should must adjust to is the dressing and on time.

บทนำ

สาขาวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้ผลิตบัณฑิตออกสู่ตลาดแรงงานมาแล้วหลายรุ่น บัณฑิตส่วนใหญ่จะทำงานอยู่ในภาคเอกชน ซึ่งนอกจากจะมีบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสาขาวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่นแล้ว ยังมีบัณฑิตที่สำเร็จในสาขาวิชาชีพเดียวกันจากหลายสถาบันทำงานร่วมกันและแข่งขันกันในเชิงวิชาชีพ วิชาชีพออกแบบนิเทศศิลป์มีความต้องการตลาดแรงงานสูง จากการสำรวจการได้งานทำของบัณฑิตสาขาวิชาอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจ นอกเหนือจากความความสามารถในด้านวิชาชีพแล้ว องค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งคือ ความพึงพอใจของนายจ้างบัณฑิต ในอันที่จะสนับสนุนให้บัณฑิตพัฒนางานและพัฒนาตนเองให้อยู่ในสังคมได้อย่างมั่นคง การติดตามผลในด้านความพึงพอใจนายจ้างบัณฑิต ก็เป็นหน้าที่อย่างหนึ่งของสาขาวิชา ที่ได้ตระหนักถึงภาระการผลิตบัณฑิต ให้มีความรอบรู้ในการประกอบวิชาชีพและผลที่ได้ก็จะเป็นข้อมูล

ส่วนหนึ่งที่จะต้องนำมาปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาคุณภาพบัณฑิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

ความพึงพอใจของนายจ้างหรือลูกจ้าง ย่อมต้องมีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อกันและกัน เพื่อไปสู่เป้าหมาย อันหมายถึงความสำเร็จขององค์กร ความต้องการของนายจ้างหรือองค์กร ย่อมแตกต่างกันตามลักษณะการบริหารงานของแต่ละองค์กร ที่มีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน

ดังนั้นการให้นายจ้างหรือผู้บังคับบัญชาเป็นผู้ประเมินความพึงพอใจต่อบัณฑิต จะสะท้อนคุณภาพบัณฑิตได้ส่วนหนึ่ง ว่าบัณฑิตมีความรู้ความสามารถทางวิชาการ วิชาชีพ และท้ายสุดจะส่งผลให้องค์กรหรือหน่วยงาน วางแผนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงได้ดำเนินโครงการวิจัย ความพึงพอใจของนายจ้างบัณฑิตสาขาวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ซึ่งถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการติดตามและประเมินผลบัณฑิต เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาด้านการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อประเมินความพึงพอใจของนายจ้างบัณฑิตสาขาวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ ด้านความรู้ ความสามารถ, คุณธรรม จริยธรรม และบุคลิกภาพ
2. เพื่อศึกษาความต้องการบัณฑิตของตลาดแรงงาน

ขอบเขตงานวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยการสำรวจ (Survey Method) มุ่งศึกษาความพึงพอใจและข้อเสนอแนะของผู้ใช้บัณฑิตสาขาวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบความพึงพอใจของนายจ้างบัณฑิต
2. ทราบความต้องการของตลาดแรงงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยการสำรวจ (Survey Method) มุ่งศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป็นนายจ้างบัณฑิตที่สำเร็จหลักสูตรสาขาวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีการศึกษา 2540-2548 มีจำนวนบัณฑิต 136 คน จากการสำรวจหาคนที่ทำงานบัณฑิตแน่นอน จำนวน 60 คน

การหากลุ่มตัวอย่าง

โดยการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จากจำนวนประชากรนายจ้างบัณฑิตทั้งหมดจำนวน 60 คน เก็บข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ และออกเก็บด้วยตัวเองจำนวนหนึ่ง

จากการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ จำนวน 60 ชุด ได้รับตอบกลับ จำนวน 40 ชุด จึงดำเนินการออกเก็บแบบสอบถามเพิ่มเติม และได้รับตอบกลับจำนวน 7 ชุด รวม 47 ชุด เท่ากับ 78 %

สรุปผลวิจัย

จากการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยได้จัดลำดับการสรุปและอภิปรายผลออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความรู้ความสามารถ ระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับความรู้ความสามารถ มีระดับความคิดเห็นในระดับมากอยู่ใน 3 ลำดับแรกคือ การแก้ไขปัญหา ($X=3.70$, $SD=0.25$) การทำงานร่วมกับผู้อื่น ($X=3.85$, $SD=0.23$) ทำงานอย่างเป็นระบบ ($X=3.66$, $SD=0.23$)

2. ด้านคุณธรรม จริยธรรม พบว่ามีระดับความคิดเห็นในระดับมากอยู่ใน 3 ลำดับแรกคือ มีความซื่อสัตย์ ($X=4.21$, $SD=0.28$) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อนายจ้าง และเพื่อนร่วมงาน ($X=3.98$, $SD=0.27$) สามารถสื่อสารความรู้ให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ($X=3.91$, $SD=0.22$) ส่วนระดับปานกลางได้แก่ ตรงต่อเวลา ($X=3.35$, $SD=0.12$)

3. ด้านบุคลิกภาพ พบว่ามีระดับความคิดเห็นในระดับมาก อยู่ใน 3 ลำดับแรกคือ ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ดี ($X=3.87$, $SD=0.22$) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ($X=3.98$, $SD=0.23$) อ่อนน้อมถ่อมตน ($X=3.91$, $SD=0.21$) ส่วนระดับปานกลางได้แก่ แต่งกายสุภาพ ($X=3.21$, $SD=0.19$)

สรุปได้ว่า ระดับความพึงพอใจของนายจ้างบัณฑิต อยู่ในระดับมาก ส่วนที่ควรจะต้องปรับปรุงคือการตรงต่อเวลา และการแต่งกายสุภาพ

ส่วนข้อมูลความคิดเห็นด้านอื่นๆ พบว่านายจ้างบัณฑิตบางราย มีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

ความสามารถ ทักษะดี ความตั้งใจกระตือรือร้นดีมาก, ตั้งใจในการสอนดีมาก, มีความรู้ความสามารถดีมาก, นิสัยดี, เป็นบุคคลที่สามารถเป็นตัวอย่างของรุ่นน้องได้ดี,

คุณธรรม จริยธรรมดีมาก, เป็นคนที่ถือว่าพนักงานท่านอื่นนำไปเป็นแบบอย่างในการทำงาน

เป็นอย่างยิ่ง, ควรจะทุ่มเทให้กับการทำงาน - รักษาระเบียบของบริษัท,

บุคลิกภาพดีพอในการทำงาน และเป็นผู้นำในสไลด์ของตนเอง มีการทำงานรูปแบบเฉพาะตัว เป็นคนน่าสนใจแต่เจียบในเชิงบุคลิก, มีความเชื่อมั่นในตัวเองสูง รับผิดชอบในการทำงานได้ดี, เป็นคนเก่ง และเป็นกำลังสำคัญขององค์กร, เป็นคนที่มีความรับผิดชอบสูงมาก มีความสามารถอย่างมากในส่วนงานที่รับผิดชอบ

จากผลสรุปการวิจัย พบว่าระดับความพึงพอใจที่ได้รับจากผู้บัณฑิตอยู่ในระดับมาก จากเกณฑ์การประเมินที่ได้กำหนดค่าเฉลี่ยไว้ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ถึงแม้ว่าผลสรุปจะไม่มีมีความพึงพอใจระดับมากที่สุด แต่ผลการศึกษารายงานที่ได้รับอยู่ในระดับที่น่าพอใจ และจะต้องพัฒนาคุณภาพบัณฑิตให้ถึงเกณฑ์เฉลี่ยระดับมากที่สุด ทั้งในด้านความสามารถ, คุณธรรม จริยธรรม, และบุคลิกภาพ และในส่วนที่จะต้องปรับปรุงคือการตรงต่อเวลา และการแต่งกายสุภาพ ที่สาขาวิชาฯ จะต้องดำเนินการปรับปรุงพฤติกรรมของนักศึกษา ให้เป็นไปตามความคิดเห็นของผู้บัณฑิต และสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตของคณะอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

ควรทำวิจัยถึงความพึงพอใจของนายจ้างบัณฑิต ที่ใช้บริการบัณฑิตในขณะที่ประกอบอาชีพอิสระ

ควรทำวิจัยถึงสถานภาพปัญหาการทำงานของบัณฑิต ในระหว่างการทำงานและการใช้ชีวิตในสังคม

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี ก็ด้วยความช่วยเหลือจากผู้ร่วมงาน และคณาจารย์หลายๆ ท่าน ผู้วิจัยใคร่ขอขอบพระคุณนายจ้างบัณฑิตที่ได้ให้ข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ รวมถึงบัณฑิตที่ได้ให้ข้อมูลสถานที่ทำงานให้รับทราบ และขอขอบพระคุณท่านอาจารย์ปรีชา เครือวรรณ ภาควิชาวัดและประเมินผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์จรัญ ชัยประทุม รองคณบดีฝ่ายแผนและพัฒนา คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามในครั้งนี้ ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิพนธ์ คุณารักษ์ หัวหน้าสายวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ ที่ได้ให้การสนับสนุนมาโดยตลอด

และท้ายนี้ใคร่ขอขอบคุณทุกท่าน ที่ได้ช่วยเหลือและไม่ได้เอ่ยนามมา ณ ที่นี้ งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- กมล เกาวิจิตร, 2502. **จิตวิทยาฉบับสมบูรณ์**. พระนคร. วัฒนาพานิช.
- มหาวิทยาลัยขอนแก่น 2550. **คู่มือนักศึกษา**. ขอนแก่น. โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ฉลอง ภิมรัตน์. ม.ป.ป. **จิตวิทยาสังคม**. พระนคร. ประจักษ์การพิมพ์.
- เดโช สนวนานท์. 2541. **จิตวิทยาสำหรับครูและผู้ปกครอง**. พิมพ์ครั้งที่ 4, แก้ไขเพิ่มเติมและปรับปรุง. กรุงเทพฯ. โอเดียนสโตร์.
- ตุ้ย ชุมสาย มล. 2508. **จิตวิทยาประจำวัน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ. ไทยวัฒนาพานิช.
- วิเรืองรอง รัตวิไลสกุล. 2540. **มนุษย์สัมพันธ์**. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ : โครงการส่งเสริมการสร้างตำรางานเอกสารและการพิมพ์. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- ศึกษาสิทธิ์ มณีพันธ์ และคณะ, 2544. **การประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต สถาบันราชภัฏภูเก็ต**. เอกสารงานวิจัย. สถาบันราชภัฏภูเก็ต.
- มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. 2548. **ความพึงพอใจของนายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ รุ่นปีการศึกษา 2546**. กองแผนงาน. สำนักงานอธิการบดี.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2535. **จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล**. กรุงเทพฯ : สหมิตรออฟเซต.
- ประคอง กรรณสูตร. 2533. **สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์**. บริษัทศูนย์หนังสือ ดร.สง่า จำกัด
- มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. 2550. **รายงานการวิจัยความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตและภาวการณ์ปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากคณะวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ปีการศึกษา 2546 – 2547**. เอกสารงานวิจัย. คณะวิทยาการจัดการ.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ. 2549. **รายงานวิจัยความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตของ ปีการศึกษา 2547 – 2548**. เอกสารงานวิจัย. กองวิจัยและบริการการศึกษา.
- สถาบันราชภัฏกาญจนบุรี. 2547. **รายงานวิจัยความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตสถาบันราชภัฏกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2545-2546**. เอกสารงานวิจัย. สำนักวิจัยและบริการวิชาการ.
- พระเทพวิสุทธิเมธี พุทธทาสภิกขุ. 2529. **ธรรมสำหรับครู**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.
- Van Haller B. Gilmer, 1966. **Industrial Psychology**. (Second Edition) New York: McGraw-Hill Book.
- Wloman, P. B. 1971. **The Principles of Leadership**. New Perspective. New Jersey. Prentice Hall Inc.
- Oscamps, Stuart, 1987. **Applied Social Psychology**. Englewood, Cliff. New Jersey; Prentice Hall Inc.